

ÁP XE VÚ

BS. CKI. Nguyễn Thị Xuân Thu biên soạn

Áp xe vú là gì?

Áp xe vú là ổ chứa đầy mủ, xung quanh là mô viêm, được phát triển từ một ổ viêm ở vú. Áp xe vú đa số gặp ở phụ nữ sau sinh cho con bú, hiếm gặp ở phụ nữ thường. Ở phụ nữ nuôi con bú tỷ lệ từng bị áp xe vú chiếm 0,4 đến 11%. Một số nghiên cứu cho thấy áp xe vú gặp nhiều ở nhóm phụ nữ béo phì và người hút thuốc.

Những yếu tố nguy cơ của bệnh

- Có từ 10-30% phụ nữ sau khi mang thai và cho con bú bị áp xe vú
- Những phụ nữ thừa cân, có ngực lớn hoặc không giữ gìn vệ sinh cá nhân cũng là đối tượng nguy cơ
- Người mẹ đang cho con bú có nguy cơ bị áp xe vú nếu có những yếu tố như:
 - Cho con bú không đúng cách
 - Cho bú không đủ số lần và không đủ thời gian khiến sữa bị tích tụ trong vú
 - Mặc áo ngực quá chật
 - Núm vú bị trầy xước khi cho bú
- Tắc tuyến sữa

Biểu hiện thường gặp của bệnh

- Sốt cao, mệt mỏi, rét run
- Đau ở vú
- Vú bên đau sưng to, nóng đỏ, ấn mềm có vùng lõm đau tăng
- Đau vùng nách cùng bên, xuất hiện hạch nách ấn đau
- Sữa vắt ra thấy có ánh vàng nhạt (do trong sữa có mủ)

Biến chứng

- Mẹ mất chức năng tiết sữa
- Tình trạng nhiễm trùng lan rộng: gây nhiều biến chứng nặng như nhiễm trùng huyết, suy thận, thậm chí là hoại tử các chi...
- Viêm xơ tuyến vú mạn tính: ảnh hưởng đến thẩm mỹ, chức năng tuyến vú mà còn tiềm ẩn nguy cơ ung thư vú trong tương lai.
- Hoại tử vú: tụt huyết áp, cơ thể bị nhiễm độc hoặc nhiễm khuẩn nặng, vú sưng to, phù nề, hạch bạch huyết sưng to và đau, vùng da phía trên ổ áp xe bị hoại tử...

Các xét nghiệm cần làm	<ul style="list-style-type: none"> - Siêu âm vú - XN máu: Tổng phân tích máu, CRP - Chọc dò ổ viêm nếu có dịch mủ - Cây dịch - Kháng sinh đồ
Hướng điều trị	<p>Hạn chế nhiễm trùng và làm trống vú. Một số các phương pháp điều trị, tùy vào các giai đoạn viêm và áp xe.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Thuốc giảm đau - Chườm ấm/ massage vú - Kháng sinh chống tụ cầu - Chọc hút mủ - Chích rạch dẫn lưu ổ áp xe vú - Bú sữa mẹ và tiếp tục cho con bú
Chế độ theo dõi và phòng ngừa	<p>Bệnh áp xe vú thường xảy ra ở phụ nữ sau sinh và cho con bú. Có một số lưu ý phòng bệnh như sau:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sau sinh mẹ nên cho con bú càng sớm càng tốt, ngay thời điểm da kề da. - Vệ sinh núm vú đúng cách. - Trước khi cho bú, mẹ có thể massage vú nhẹ nhàng để các ống tuyến sữa dễ thông. - Cho con bú thường xuyên, bú đúng cách và bú đúng tư thế. - Cần cho trẻ bú hết sữa và luân phiên hai bên vú, trường hợp bú không hết, mẹ cần vắt hết sữa thừa để tránh tắc tia sữa sau mỗi lần cho bú. - Nếu tắc tia sữa, người mẹ vẫn phải tích cực cho con bú, hút sữa, chườm ấm hoặc chiếu đèn hồng ngoại để tránh tình trạng tắc nặng hơn. Nếu viêm nhiều cần tới gặp nhân viên y tế hoặc bác sĩ để được hỗ trợ và điều trị sớm nhất tránh hình thành áp xe. - Hạn chế tình trạng làm nứt hoặc xước núm vú vì vi khuẩn dễ xâm nhập, cho con bú đúng cách ngậm hết quầng thâm. Nên chọn áo ngực dành riêng cho mẹ bầu, loại mềm, không chật... để tránh gây tổn thương vú. - Hạn chế cai sữa đột ngột, nên giảm dần số lượng và số cữ bú cho bé từ từ.